

Skatteministeriet

29. juni 2022
J.nr. 2022 - 3589

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 473 af 6. april 2022 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DF).

Jeppe Bruus

/ Uffe Mikkelsen

Spørgsmål

Vil ministeren på baggrund af artiklen »Finans Danmark: Et forslag om en ny bæredygtig ratepension« på www.Finans.dk oplyse provenutabet i årene frem mod 2030 og varigt ved at indføre en ny ratepension med et loft over den maksimale indbetaling på 100.000 kr. årligt, hvor den eksisterende ratepension også bevares uændret? Vil ministeren endvidere oplyse, hvem der forventes at anvende den nye ratepension fordelt efter indkomst, herunder andelen af topskattebetalere.

Svar

Med *Forårspakke 2.0* indførte VK-regeringen sammen med DF et loft over indbetalinger til ratepensioner og ophørende livrenter på 100.000 kr. Loftet blev indført med virkning fra 2010. Med *Finansloven for 2012* blev loftet med virkning fra 2012 sænket til 50.000 kr. Beløbsgrænsen reguleres årligt, og udgør 59.200 kr. i 2022. Indbetalinger, der overstiger beløbsgrænsen, er ikke fradrags- eller bortseelsesberettigede.

Formålet med indførelse af loftet på 100.000 kr. var primært at begrænse mulighederne for skatteplanlægning ifm. store indbetalinger til ratepension, som kun i begrænset omfang antages at tilgodese pensionsformål. Målsætningen med den efterfølgende nedsættelse af loftet til 50.000 kr. var primært at øge incitamentet til at indbetale til livsvarig livrente, som er en forsikringsydelse, der giver en livsvarig pensionsydelse, fremfor til de mere kortsigtede pensionstyper ratepension og ophørende livrente. Dermed sikres den enkelte pensionsopsparer en vis fast supplerende indkomst i hele alderdommen og ikke kun i de 10 år, som ratepensioner og ophørende livrente typisk udbetales over.

Der var en forventning om, at indførelsen og den efterfølgende nedsættelse af loftet ville medføre et varigt merprovenu. Provenuvirkningerne var beregnet ud fra en forudsætning om, at der ville ske en omlægning fra opsparing i ratepension og ophørende livrente til opsparing i frie midler, hvor beskatningen er højere. Derimod blev der ikke vurderet at være provenumæssige konsekvenser knyttet til omlægning fra ratepension og ophørende livrente til livsvarige livrenter.

Det er forbundet med betydelig usikkerhed at skønne over mindreprovenuet ved indførelse af en ny bæredygtig ratepension med et loft over den maksimale indbetaling på 100.000 kr. årligt. Usikkerheden knytter sig i høj grad til forudsætningen om hvor stor en andel af pensionsindbetalingerne til en ny bæredygtig ratepension, der vil hidrøre fra fri opsparing, og hvor stor en andel, der blot vil være substitution fra andre fradragsberettigede pensionsordninger. Dette er behæftet med en betydelig usikkerhed og afhænger både af indkomstniveau og af, om pensionsordningerne er arbejdsgiver- eller privatadministrerede.

Med afsæt i erfaringerne fra indførelsen og nedsættelsen af loftet forudsættes den samlede opsparing ikke i nævneværdigt omfang at blive påvirket af indførelsen af en ny bæredygtig

ratepension¹. Stigningen i de samlede fradragsberettigede pensionsindbetalinger antages således at blive modsvaret af et tilsvarende fald i opsparing i frie midler. Provenueeffekterne er baseret på forventningen til omlægningen fra frie midler til ratepension, mens det er lagt til grund, at der ikke vil være provenuemæssige konsekvenser forbundet med substitution fra livsvarig livrente, eller fra den eksisterende ratepension, til en ny bæredygtig ratepension. Dette er i overensstemmelse med forudsætningerne ved beregningen af de provenuemæssige konsekvenser ifm. indførelsen og den efterfølgende nedsættelse af loftet, *jf. ovenfor*. Beregningsteknisk betragtes indførelsen af en ny bæredygtig ratepension som en forhøjelse af det eksisterende loft for fradragsberettigede indbetalinger til ratepensioner fra 59.200 kr. til 159.200 kr. årligt (2022-niveau).

Der kan argumenteres for, at investeringsporteføljen for en bæredygtig ratepension er begrænset, og omkostningerne kan være højere, hvorfor afkastet må formodes at være lavere sammenlignet med en almindelig ratepension, hvilket vil medføre en reduktion i skatteindtægterne i form af lavere pensionsafkastskat. Der er dog ikke taget højde for denne effekt i beregningerne.

På baggrund af oplysninger om indbetalinger til ratepension i 2009, dvs. før indførelsen af rateloftet, skønnes indførelsen af en ny bæredygtig ratepension med loft over den maksimale indbetaling på 100.000 kr. årligt at medføre et mindreprovenu efter adfærd på ca. 1,9 mia. kr. i 2023, *jf. tabel 1*². Det varige mindreprovenu skønnes til ca. 160 mio. kr. årligt. Det varige mindreprovenu afspejler, at omlægningen fra fri opsparing til ratepension indebærer en udskydelse af skattebetalingen, og mindreprovenuet er derfor aftagende i takt med at indbetalinger begynder at komme til udbetaling. Tidsforskydningen forventes ikke at give anledning til forbrugsændringer, da opsparingsraten er uændret, hvorfor der er indregnet et tilbageløb på nul.

Tabel 1. Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd ved forhøjelse af loftet for fradragsberettigede indbetalinger til ratepension

Mio. kr. (2022-niveau)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Varigt ¹⁾
Umiddelbart mindreprovenu	1.900	1.750	1.650	1.550	1.450	1.350	1.250	1.200	160
Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd	1.900	1.750	1.650	1.550	1.450	1.350	1.250	1.200	160

Anm.: Beregningen er baseret på et pensionsafkast på 4,5 pct., *jf. DK2025 – en grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af dansk økonomi, August 2020*. Afkastet på frie midler forventes at være sammensat af aktier, obligationer, ejendomme og visse andre aktiver med en tilsvarende fordeling samt risikoprofil som pensionsporteføljen. Afkastet på frie midler er derfor tilsvarende fastsat til 4,5 pct. Beskatningssatsen af afkastet på frie midler er i beregningen fastsat til skatteværdien af negativ kapitalindkomst på ca. 33 pct. Dette er under forudsætning af, at den negative kapitalindkomstbeskatningssats afspejler en samlet skattesats på tværs af forskellige aktieindkomst- og kapitalindkomstbeskatningssatser. Der er desuden anvendt en skatteværdi på fradragsberettigede indbetalinger på 52,08 pct. og en sammensat marginalprocent på udbetalingstidspunktet på 50 pct.

¹ Henrik Yde Andersen, "Do tax incentives for saving in pensions accounts cause debt accumulation? Evidence from Danish register data", Danmarks Nationalbank Working papers, December 2015, No 101.

² Personer, som på nuværende tidspunkt ikke anvender det nuværende ratepensionsloft fuldt ud, forventes ikke at ændre adfærd ifm. forhøjelse af loftet. Derfor indgår disse pensionsindbetalinger ikke i beregningerne.

¹⁾: På længere sigt, kan der på udbetalingstidspunktet være en afledt virkning af tilbageløb pga. en højere disponibel indkomst, som følge af at afkastet på pensionsopsparing er lempeligere beskattet end anden fri opsparing. Der er ikke taget højde for dette i beregningen.

Kilde: Skatteministeriets beregninger.

Det forventes, at provenuvirkningerne ved indførelsen af en ny bæredygtige ratepension primært vil komme fra topskatteydere, som er placeret i 9. og 10. indkomstdecil. Det bemærkes, at der potentielt kan være en gruppe, der ikke er topskatteydere, som vil omlægge pensionsindbetalinger fra livsvarig livrente eller den eksisterende ratepension til den nye bæredygtige ratepension. Denne omlægning vil dog ikke have en provenumæssig betydning, da provenuvirkningen udelukkende er drevet af personer, som omlægger fra opsparing i frie midler til den nye bæredygtige ratepension.